

Poština plačana v gotovini.

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84,—, polletno Din 42,—, mesečno Din 7,—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 24. januarja 1931.

Štev. 4.

Kočevje—Sušak.

G. Evgen Lovšin je imel dne 20. t. m. v Trgovskem domu predavanje o financiranju te važne prometne zasnove, ki postaja z dneva v dan vedno nujnejša potreba našega gospodarstva, zlasti v Dravski in Savski banovini.

Celoten projekt je zamišljen po Klođič-Hrovat-Kavčičevem načrtu ter obsega poleg izboljšanja in ojačenja dolenske železnice do Kočevja tudi zgraditev proge Kočevje—Vrbovsko, na katero bi se priključila pri Gornjem Zadrču nova zvezna proga iz Črnomlja, podaljšek proge iz Št. Janža na Sevnico pa bi daljal najkrajšo zvezo tudi za Štajersko.

Gradbeni stroški posameznih prog so bili preračunani v milijonih Din na sledeče vsote:

Kočevje—Vrbovsko	252
Št. Janž—Sevnica	42
Črnomelj—Zadrč	86

Tedaj skupaj 380

Proračun je bil sestavljen leta 1926 in so od tedaj cene znatno padle, vsled česar bi bili tudi gradbeni stroški precej nižji.

Del tega zneska je bil določen iz Blairovega posojila, a so ga tudi vladajoče stranke porabile za »druge« namene.

Tudi sedanja akcija za financiranje gradbe ni uspela in leži že daljšo dobo na mrtvi točki; treba je torej najti nov način financiranja za zgradbo te važne prometne žile pri kateri je zainteresirana cela država. Že samo iz stališča izboljšanja gospodarske konjunktore in olajšanja socialne krize bi se morala ta proga zgraditi, ne glede na njeno va-

žnost in bodočo rentabilnost; saj bi pri izvršitvi projekta našli zaslužek tisoči nezaposlenih, ker bi se samo na mezdah izplačalo okoli 140 milijonov dinarjev, poleg tega pa bi se porabilo pri tem za približno 50 milijonov dinarjev domačega gradbenega materiala.

Predavatelj je mnenja, naj bi država razpisala notranje posojilo za ta projekt. Jamstvo naj bi prevzela država in dala papirjem, ki naj bi se obrestovali po 8%, pupilarno varnost, da bi se zamogli subskribcije udeležiti tudi one avtonomne ustanove, ki morajo del imovine nalagati v pupilarno varnih državnih papirjih.

Subskribcija bi bila po njegovem pričanju razdeljena (v milijonih Din) na sledeče subskribente:

Dravska banovina	15
Savska banovina	15
mesto Ljubljana	6
mesto Zagreb	6
denarni zavodi v Drav. banov.	90
denarni zavodi v Sav. banov.	90
Pokojninski zavod	30
O. U. Z. D. v Zagrebu	30
Trboveljska premogokopna	9
gradbena podjetja	60
privatniki	30

Na ta način bi se zbrala potrebna vsota 380 milijonov Din, ki naj bi se prvenstveno porabila za zgraditev proge Kočevje—Vrbovsko ter priključnih prog Črnomelj—Jadrč in Št. Janž—Sevnica. Eventuelni preostanek pa naj bi pripadel za zgradbo proge Sušak—Martinšica ter za pristaniška dela na Sušaku in v Martinšici.

Razprodaja.

V naših uvodnih člankih letošnjih prvih števk smo označili razprodajo kot vedno umestno propagando, obenem pa kot eno izmed najuspešnejših sredstev za povečanje obratne glavnice.

Razprodaje, ki so organizirane v svrhu propagande, so sezonskega značaja ter imajo trojen namen: 1. iznebiti se tudi pod ceno blago, ki s koncem svoje sezone izgubi del svoje vrednosti in 2. privabiti s temi nizkimi cenami novih odjemalcev, od katerih jih spreten trgovec vedno lahko nekaj priključi krogu stalnih konsumentov. Ta dva namena sta često v zvezi še s tretjim: da si namreč trgovec z odprodajo starih zalog napravi prostor za nove sezonske predmete, kar prihaja do izraza zlasti tam, kjer razpolaga s tesnimi prostori.

Če pa je razprodaja organizirana v zvezi s potrebo po povečanju obratne glavnice, se bistveno razlikuje od običajnih sezonskih razprodaj po tem, da ne obsega samo sezonsko blago, temveč, da vključimo v razprodajo tudi tako blago, s katerim smo založeni za daljšo dobo naprej.

Končno pa je efekt ene in druge razprodaje isti in gre samo za to, kako trgovec organizira razprodajo, da doseže poleg enega ali drugega namena uspeh tudi na trgovsko-propagandnem polju. Šele tedaj, ko smo ugotovili, da je razprodaja privabila vsaj nekaj novih odjemalcev, smemo reči, da je uspeh dovoljen, če tudi nam morda razprodaja sami ni nudila učinkovitega dobička. Učinek razprodaje ni vedno istoveten z neposrednim dobičkom in predstavlja mnogokrat navidezna izguba večji trajni uspeh kot je uspeh, ki smo si ga pridobili z enkratnim dobičkom. Če tudi namreč kasneje kupec opazi na kupljenem blagu kak nedostatek, ali če uvidi, da ga bo zamogel uporabljati šele čez daljšo dobo, ga vedno potolaži nizka cena ter ne more trgovcu ničesar očitati. Kakor hitro pa ugotovi poleg nedostatka še to, da je za kupljeno blago plačal ob razprodaji več kot znaša realna, solidna vrednost, nastopi pri njem razočaranje, in še najmanjša konsekvenca je, da odpade od kroga stalnih od-

jemalcev. Največkrat pa — zlasti na deželi ne ostane samo pri tem, marveč nam razočarani kupec, ki je pričakoval več kot smo mu nudili, napravi škodo s tem, da obvesti o tem svoje znanke, med katerimi imamo gotovo nekaj stalnih odjemalcev ali pa vsaj nekaj takih, ki bi to utegnili postati. Nasprotni učinek pa imamo od tistih odjemalcev, ki smo jim ustregli tako s ceno kot s kvaliteto. Hvala teh nam pridobi zaupanje pri njihovih znanjih in ugodno vpliva tudi na krog naših stalnih odjemalcev.

Pred vsako razprodajo, pa naj izvira iz tega ali onega nagiba, naj si trgovec napravi točen načrt, ki mora obsegati sledeče točke:

1. Izbira časa in v zvezi s tem izbira predmetov.
2. Propaganda.
3. Cena.

Od izbire časa in v zvezi s tem od od izbire prikladnih predmetov je odvisen uspeh razprodaje. Pri vsem tem pa mora biti čas razprodaje prirojen po finančnem stanju naših odjemalcev.

V industrijskih krajih, kjer živi večina konsumentov od mesečnega ali drugega periodičnega zaslužka, ne gre delati razprodaje takrat, ko gre mesec ozroma plačilna perioda proti drugi polovici. Najbolj primeren čas je nekaj dni pred plačilnim dnevom, da si interesi med tem lahko blago ogledujejo in že vnaprej rezervirajo nekaj službenih prejemkov za ugoden nakup.

Kraji pa, ki žive od poljedelstva, gozdarstva, vinogradništva, živinoreje in drugih sličnih gospodarskih panog, so bolj dovzetni za nakup ob tistih periodah ko vnovčijo svoje pridelke. V kmečkih krajih se razprodaja spomladi in v poletju, pa tudi v zgodnji jeseni ne obnese, pač pa v pozni jeseni in na zimo.

Tudi v takozvanih mešanih krajih je plačilna sezona odjemalcev in v zvezi s tem veselje do nakupa ob gotovem času na višku, v gotovi dobi pa zopet na nižjem stanju. Vendar se v večini naših krajev krije ta letna doba s pozno jesenjo in zgodnjo zimo.

V zvezi s plačilno močjo kupcev mora biti seveda tudi izbira predmetov, ki so namenjeni razprodaji, pravilna. Gotovo je sicer, da nobenemu trgovcu ne bo prišlo na misel, razprodajati v zimskem času slamnike in poletno blago, kakor tudi ne poleti razprodajati kožuhovino in zimsko-sportne predmete.

Opozoriti hočemo samo na dejstvo, da se v naši trgovski praksi največ greši z odlašanjem. Tako n. pr. napravljajo modne trgovine razprodajo zastarelih modelov šele tedaj, ko že pol sveta ve, da so vsled nove mode postali skoraj smešni ter primerni morda še za Centralno Afriko, kjer je srednjeveški oklep prav tako upoštevano oblačilo kot moderna salonska obleka. Zimsko-sportni predmeti se stavlajo v razprodajo šele takrat, ko je njih uporaba postala nemogoča. Isto je s predmeti poletnega sporta. Tudi tehnični predmeti, dalje posoda, aparati in slično se običajno razprodajajo šele takrat, ko jih je novo blago popolnoma izpodrinilo in spravilo ob veljavo.

Trговец mora biti naprednejši od svoje okolice ter mora biti o potrebah in željah poučen pravočasno. Ne sme pa odlašati in čakati do zadnjega trenutka. Pogled v zalogo in kalkulacija z dosedanjjo prodajo mu morata zadostovati, da se odloči ter ugotovi, je li razprodaja umestna in potrebna. Kjer je zaloga sezonskih predmetov v drugi polovici sezone prevelika, ali vsaj tako velika kot je znašala njena prodaja v prvi polovici sezone, naj trgovec ne odlašaj, ker koncem sezone ne bo našel več kupcev; prihodnja sezona pa prinese v promet zopet nove predmete, ki bodo izpodrinili dosedanje. Isto je pri modnem blagu, ki je zlasti v sedanji dobi podvrženo tolikim naglim menjavam. Tudi tehnični predmeti in slično blago se morajo razprodati še predno ve vsakdo, da so nove iznajdbe boljše in cenejše.

Pravilo je tedaj: predmeti razprodaje naj bodo prikladni času, čas razprodaje pa določen na najugodnejšo finančno dobo.

Propaganda za razprodajo ni nič manj važna zadeva in ni samo zadeva okusnega aranžiranja izložb, če tudi se naša na manjše podeželske kraje.

V mestih so v navadi različna gesla za razprodajo, kakor: beli teden, sportni teden in slično, božični, Miklavžev itd., ki so prikladna tudi za večino provinci-jelnih krajev.

Poleg vabljevih lepakov, ki so primerni za vsak kraj, so morda na mestu tudi letaki, ki se raznašajo po hišah in javnih lokalih. Umestna je objava v žasopisju, zlasti lokalnem v večjih krajih in gospodarskih centrih. Omenili smo že v prejšnjem članku, da je ponekod tudi v navadi klicanje pred cerkvijo.

Centrum reklame pa ima svoje težišče v lokalnem samem, ki ga moramo za to priliko primerno opremiti ter v aranžiranju izložb, v katerih naj bo blago s posebnim okusom razstavljeno in opremljeno s cenami tako, da bo vsakomur vidna razlika med prejšnjo in novo ceno.

Vprašanje cen ni tako enostavno. Dočim je pri nekaterih predmetih dovolj, če znižate ceno za 10—15 odstotkov, zahteva poseben značaj drugega blaga morda petdeset in celo večodstotno znižanje.

Temu vprašanju posvetite posebno pažnjo! Vodi naj vas princip, da razprodaja ni sredstvo za trenutni učinek, za enkratni dobiček, marveč ima vedno globljo svrhu, katere se mora trgovec popolnoma zavedati, t. j. propaganda, ki naj ob zmanjšanjem dobičku ali celo brez tega privabi novih stalnih odjemalcev.

Le tedaj, če se zavedate te globlje svrhe, dosežete uspeh.

Najboljše med najbolj-
šim vrvarskim blagom
se izdeluje v
Grosupljem.

Varstvena znamka ga-
rantira za izbrano, ne-
prekosljivo kvaliteto. To
je blago, ki bode zado-
voljilo vaše odjemalce.
a Vam zagotovilo tra-
jen dober zaslužek. Ki
ga dajejo le zadovoljni
odjemalci. — Poskusite
tudi Vi!

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Knjigovodstvo lesne trgovine.

Principi za knjigovodstvo pri lesni trgovini se v ničemer ne razlikujejo od knjigovodstva za druge vrste trgovine. Doslej opisane načine knjigovodstva je potreba prikrojiti k posebnim potrebam lesne trgovine, posebno tam, kjer se lesni trgovec poleg nakupa in prodaje bavi tudi s predelavo lesa, bodisi lastnega, bodisi tujega, ne glede na to, ali vrši predelavo lesa na mestu v gozdu, ali na svojih žagah.

Sledeči način knjigovodstva je sicer prikrojen za specialne potrebe lesne trgovine v zvezi s produkcijo, a ga za more vsak trgovec, kateremu so znani osnovni pojmi knjigovodstva, prikrojiti tudi za svoj obrat, ako se peča s produkcijo katerekoli druge vrste lesa. Ta način knjigovodstva bi lahko imenovali tudi: trgovsko-obrtno knjigovodstvo.

Knjigovodstvo lesnega trgovca se tedaj naslanja na iste temelje kot doslej opisani knjigovodski način ter sloni celokupna uprava na prvopisnih knjigah, ki smo jih ločili v glavnem na sledeče tri dele:

a) Na knjigovodstvo, kateremu podlaga je ločeno vojeni blagajniški dnevnik in ločena prima-nota za izvenblagajniške posle.

b) Knjigovodstvo, pri katerem sta blagajniški dnevnik in prima-nota združena, kar je posebno priporočljivo za manjše in srednje obrate, kakor tudi za obrate, pri katerih opravlja vse knjigovodske posle ena sama oseba.

c) Vodstvo knjig na podlagi journala, ki je priporočljivo za velike obrate z izvežbanimi knjigovodskim močmi.

Poleg teh treh načinov je možna še organizacija knjigovodstva na kartotekah, ki pa ni kak poseben način knjigovodstva, marveč se razlikuje od glavnih knjigovodskih sistemov samo po zunanji obliki ter ima svoje praktične, pa tudi nepraktične strani, o katerih smo že govorili.

Pri knjigovodstvu po sistemu »a« in »b« je potrebno vodstvo posebne glavne

knjige, pri knjigovodstvu »c« pa glavna knjiga lahko odpade.

Našo lesno trgovino bi tudi lahko razdelili na tri glavne skupine:

1. Na one lesne trgovce, ki se pečajo izključno le z nakupom in prodajo raznega lesa v nepredelanem stanju.

2. Na trgovce, ki se bavijo poleg tega tudi s podiranjem in gozdno predelavo lastnega lesa.

3.) Na lesne trgovce, ki poleg nakupa in prodaje lastnega in tujega lesa predelavajo les v gozdu in na svojih žagah ali v kaki drugi obratovalnici (celuloza, mizarstvo etc.).

Knjigovodstvo prve skupine, ki se peča samo z nakupom in prodajo, se razlikuje od splošnega knjigovodstva samo po načinu vodstva blagovne ali skladiščne knjige, kjer mora biti razpredelka blaga seveda prikrojena potrebam lesne trgovine.

Večja pa je razlika pri drugi in tretji skupini, ki se pečata poleg nakupa in prodaje tudi s predelavo kupljenega rastočega ali na lastna skladišča pripejanega blaga. Ti dve skupini morata voditi tudi račun o predelavi lesa in sicer ločeno za les iz lastnih gozdov ter za tuji les, bodisi kupljen rastoč v kompleksih, ali pa pripeljan v hlohah na skladišče.

Kakor pri splošnih knjigovodskih sistemih, so tudi tu potrebne v glavnem sledeče knjige:

1. prvopisna knjiga (blagajniška knjiga in prima-nota, ali združena prima-nota, ali journal);

2. knjiga upnikov in dolžnikov (saldakonti);

3. glavna knjiga (ki pa pri vodstvu journala lahko odpade);

4. blagovna ali skladiščna knjiga, razlikujoča se po ustroju od navadne trgovske skladiščne knjige samo po razpredelbi blaga (lesa);

5. knjiga produkcije, ki je sicer pri manjših obratih lahko priključena glavnim knjigam (oziroma posebnemu računu v journalu), potrebna pa tam, kjer se pre-

delava lesa izvršuje na več različnih krajih obenem.

Z vodstvom knjig 1 do 4 smo se seznanili že pri navodilih za splošno knjigovodstvo. Knjiga produkcije, ali pri manjših obratih samo račun produkcije pa, ki tvori na videz izjemo, se vodi po istih principih kot salda-kontna knjiga.

Tudi računi, ki jih otvorimo v knjigovodstvu, se krijejo z doslej nam znanimi ter vodimo ob knjigovodstvu na podlagi združene prima-note in blagajniške vodstva P. N. in blagajniške knjige sle-

deče račune (glej tudi opis na str. 83 — 84 lanskega letnika):

1. Račun blagajne (znak: D-denar).
2. Račun dobaviteljev-upnikov (znak: U).
3. Račun odjemalcev-dolžnikov (znak: D).
4. Račun blaga (lesa), ki ga ločimo na posamezne skupine (znak: B).

(Dalje prihodnjič.)

Tribunac F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Proračunska seja banskega sveta.

Dne 20. t. m. se e vršila pod predsedstvom bana dr. Marušiča prva in obenem tudi proračunska seja našega banskega sveta.

Po uvodnem programatičnem govoru je g. ban obširno razložil stanje banovinskega gospodarstva.

Proračun za leto 1931/32 se po sestavi razlikuje od prejšnjega v tem, da je za vzdrževanje cest sestavljen poseben proračun, ki se krije iz cestnega fonda, v katerega se stekajo poleg taks na vozila, trošarine na bencin in sličnega tudi odkupnine za delo na cestah.

Lanskoletni proračun za ceste je znašal 19,680.000 Din, sedanji pa 27,350.000 Din, ker so banovinske ceste v vedno slabšem stanju.

Splošni proračun je za 16,098.271 Din manjši od lanskega ter znaša 119 milijonov 964.015 Din izdatkov, ki se krijejo s proračunanimi prejemki.

Na posamezne račune odpade:

Na centralni banski urad 12,999.020 Din. V tej vsoti so zapopadeni stroški za urade in plače banovinskih uradnikov pri centralnem uradu, kakor pri srezkih načelstvih. Izdatki so za Din 1,094.770 večji kot lani, kar je umevno, ker nova projektirana dela zahtevajo večje število nameščenecv.

Prosvetnemu oddelku je določena vsota 13,466.308 Din za vzdrževanje banovinskih srednjih šol in je v tem znesku za podpiranje obinskih osnovnih šol zapopadena vsota 6 milijonov Din. Pro-

svetni proračun je za 4,575.000 Din večji kot lanski.

Tehničnemu oddelku je določena vsota 21,546.013 Din, iz katere se črpajo plače cestarjev in cestnih nadzornikov (8,121.000 Din), dalje naprave vodovodov, hidrotehničnih central, poleg tega pa je predvidena iz te vsote tudi dotacija 5,090.000 Din cestnemu fondu.

Za socialno skrbstvo in nar. zdravje znaša proračun 29,547.036 Din.

Trgovina, obrt in industrija dobe vsoto 4,358.872 Din (875.000 Din več kot lani). V tej vsoti je največja postavka določena za podpiranje tujkega prometa (1,894.000 Din).

Za agrarne operacije je določena vsota Din 812.000.

Za odplačevanje posojil in anuitet je določena vsota 8 milijonov dinarjev. Od tega odpade 6-6 milij. Din za odplačilo dolgov bivših oblasti, ostanek pa je predviden za obrestovanje in amortizacijo posojil, ki se bodo v bodočem proračunskem letu najela za **regulacijo rek in hudournikov** ter za razna druga gradbena dela.

Razni drugi oddelki dobijo 9,473.000 Din, poleg tega pa je določeno za **fond** za nepredvidene izdatke 3,923.957 Din.

Navzlic temu, da je letošnji proračun, všteti novoustanovljeni cestni fond, večji kot je bil prejšnji, se bodo **znižale banovinske doklade** na neposredne davke za 5 odstotkov ter bodo znašale le 35 odstotkov.

Ženevske konference.

V Ženevi zasedajo te dni razne konference Društva narodov, od katerih sta za nas najmočnejši: konferenca za ustvaritev evropske unije in gospodarska konferenca, ki tvori pravzaprav poseben del razprav pri konferenci za ustvaritev evropske unije.

Evropska unija, katere zamisel izvira iz gospodarskih potreb, deloma pa tudi iz političnih teženj, je v svojem bistvu še nejasna. Ekstremni poborniki panevropske ideje si evropsko unijo predstavljajo po vzorcu federativno združenih držav v isti obliki kot je ameriška unija. Zmernejši jo vidijo kot predvsem gospodarsko institucijo, ki naj bi oskrbovala in urejevala gospodarske in trgovinske zveze med evropskimi državami. Večina prevdarnih delegatov pa je mnenja, da bo ostalo za sedaj in še za dolgo let to v vprašanje samo predmet razgovorov in je zaenkrat samo nekaka podlaga za ponajbrže šele bodoče generacije.

Že v začetku so razgovori običali na mrtvi točki, ker so nekatere države zahtevale, da se pozoveta k sodelovanju tudi Turčija in Rusija, katerima se je končno poslalo povabilo.

Gospodarski del konference pa najlepše opisuje nizozemski delegat Colijn, ki je razgalil neuspehe dosedanjih gospodarskih konferenc. Vse dosedanje konference so rodile nezaželjene in ravno nasprotno rezultate, tako, da je po štiriletnem delu gospodarski položaj

v Evropi celo poslabšan, namesto da bi se izdatno izboljšal. Opozoril je ob enem konferenco, da utegnejo imeti neprestani neuspehi za evropsko gospodarstvo najslabše posledice, vsekakor pa morajo omajati vero v dobro voljo in uspeh raznih gospodarskih konferenc, ki se venomer zaključujejo negativno.

Edini, omembe vredni uspeh dosedanjega dela je sklep o ustanovitvi evropske agrarne banke, ki naj bi se osnovala pod okriljem mednarodne reparacijske banke ter imela svoje podružnice v vseh prizadetih državah. Te podružnice naj bi pomagale reševati agrarno krizo potom financiranja agrarnih držav.

Mnogo se govori tudi o razorožitvi. Kakor pa so imele vse dosedanje razorožitvene konference videz neiskrenosti, je tudi v sedanjih razgovorih več lepil besed nego namenov ter se za sklicanje nove razorožitvene konference najbolj zavzemajo baš delegati tistih držav, ki v zadnjem času navzlic raznim razorožitvenim konferencam niso čutile potrebe, da bi omejile lastno oboroževanje.

Oči cele Evrope so obrnjene v Ženevo. Časopisje polni kolone in polaga važnost na vsako malenkost. Svet pričakuje od nje uspehov. Ko bo konferenca zaključena, je zagotovljen uspeh samo v tem, da postanemo bogatejši za — eno konferenco.

Gospodarske beležke.

Davek na poslovni promet.

Konferenca strokovnjakov za določitev skupnega davka na poslovni promet, ki je bila določena na 15. t. m., kot smo poročali, je preložena ter se prične šele ta teden. Ožji odbor vseh trgovskih zbornic je že končal svoje delo za sestavo enotnih tarif.

Rok za prijave za odmero prenosne dopolnilne takse,

ki je bil za petletje 1931—1935 določen na 15. jan., je finančni minister podaljšal do 15. februarja t. l.

Jugoslovensko-madžarska trgovska zbornica.

Danes se vrši v Budimpešti ustanovna skupščina Jugoslovensko-madžarske trgovske zbornice, katere naloga je, delati za poglobitev trgovskih in gospodarskih vezi med obema državama.

Pred sklepom pogodbe s Turčijo.

Pogajanja za sklep trgovinske pogodbe s Turčijo, s katero smo bili doslej v brezpogodbenem stanju na škodo naše zunanje trgovine, so končana ter je pričakovati sklepa še ta teden.

Slabi izgledi za naše hmeljarstvo.

Večino našega hmeljskega izvoza je doslej odkupovala Nemčija. Tam pa se dela na to, da se izda zakon o prisilni porabi domačega hmelja in je baje to že odobreno. Naš izvozni presežek bomo vsled tega težko prodali v Nemčijo, še manj pa je upanja, da bi ga oddali drugam, ker tudi Češka pripravlja enake ukrepe. V interesu našega hmeljarstva je, da se pri predstojećih trgovinskih pogajanjih vodi račun o našem hmelju, ki že brez teh omejitev preživlja najtežjo krizo.

Zamenjava pokvarjenih obveznic.

Ker je v prometu mnogo pokvarjenih obveznic 7% investicijskega posojila iz l. 1921, je finančno ministerstvo dovolilo, da se pokvarjene obveznice po 100 dinarjev zamenjajo lahko za nove, in sicer za 5 komadov po 100 Din nov komad za 500 Din, za 10 komadov po 100 pa en nov komad za 1000 Din. Obveznice po 500 in 1000 Din se ne zamenjajo. Zamenjavo izvršuje oddelek za državne dolgove pri finančnem ministru.

Letošnji pridelek tobaka.

Kolikor zamoremo posneti iz poročila Monopolske uprave, ki je v sredi pretečenega meseca pričela odkupovati letošnji pridelek tobaka, se računa s sledečo letino, razdeljeno po banovinah:

Vardarska	7.200.000 kg
Primorska	4.600.000 kg
Zetska	2.900.000 kg
Moravska	550.000 kg
Dunavska	700.000 kg
Drinska	100.000 kg

Skupaj . . . 16.050.000 kg

Pridelek je v Južni Srbiji bil lani kvalitativno boljši, a manjši od predlanskega, v Bosni-Hercegovini pa kvalitativno slabejši a večji kot je bil predlanski.

Ker je Monopolska uprava zgradila nova skladišča, je upati, da se bo letos dovolila obdelati večja ploskev ter bo znašal pridelek okoli 24 milijonov kilogramov.

Občinske trošarine.

Banska uprava je dovolila, da smejo vse občine v njenem delokrogu letos do odobritve proračunov oziroma do razglasa v »Službenih novinah« pobirati isto trošarino kot so jo pobirale v pretečenem letu.

Obenem pa je dovolil pobiranje sledečih občinskih trošarin:

V Kočevju od vina 2 Din, od vinskega mošta in piva po 1 Din od litra; za žganje, špirit in likerje po 15 Din od stopnje alkohola v hl; od buteljke šampanjca 20 Din, od drugih buteljk po 10 Din.

V Zakotu (Brežice) je dovoljena trošarina 65 par od litra vina in vinskega mošta.

Občina Biš (Maribor l. breg) sme pobirati po 75 par od litra vina in vinskega mošta.

Občina Drstelja (Ptuj) pobira po 25 par od litra vina.

Občina Rdeči breg (Maribor d. breg) pobira 60 par od litra vina, 40 par od mošta, 25 par od piva in po 8 par od stopnje alkohola v žganju, likerjih in špiritih.

Gornjigrad ima trošarino določeno na 1 Din pri litru vina in vinskega mošta, 75 par za pivo, 10 par od hl. stopnje alkohola v špirtu, žganju in likerjih ter po 10 par na kg izvlečkov, esene in eteričnih olj, ki vsebujejo alkohol.

Opozorilo trafikantom.

Ker se je v nekaterih slučajih naredba monopolske uprave glede prodaje cigaretnega papirja, ki dovoljuje prodajo samo ene knjižice na paket tobaka, napačno tolmačila ter so trafikantje zahtevali, da mora kupec poleg tobaka vzeti še zavojček papirja, javlja monopolska uprava, da se mora tobak prodajati tudi brez cigaretnega papirja, ako tega kupec izrecno sam ne zahteva. Pač pa se ne sme prodajati cigaretni papir sam, temveč vedno le onemu, ki je kupil obenem tudi tobak. S tem hoče monopolska uprava onemogočiti kajenje in prodajo tihotapskega tobaka.

Izvoz zdravilnih zelišč.

Pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine se je osnoval poseben oddelek za zdravilna zelišča, ki predstavljajo lepo postavko našega izvoza. Slične institucije obstoje tudi v drugih naprednih državah in bo novoustanovljeni oddelek iskal zveze z njimi, obenem pa razvil doma propagando za napredek na tem polju.

Naše južno sadje.

Naša mornarice je v južni Dalmaciji pričela obnavljati opuščene pomarančne in limonove nasade ter dosegla pri tem lepe uspehe, ki vsekakor zahtevajo pozornost vlade, da se obnove nekdanji nasadi južnega sadja v južni Dalmaciji in v okolici Eregnovoga. Na zagrebški trg došlo dalmatinsko južno sadje se odlikuje tako po svoji zunanosti, kakor po svojem izredno aromatičnem okusu.

LJUBLJANSKA BORZA V PRETEKLEM LETU.

Gospodarska kriza je našla odmev tudi v borznih kupčijah pretečenega leta; vendar ne v taki meri kot drugod. Podatki o prometu pretečenega leta kažejo v teh neugodnih razmerah napredek borze na vseh poljih.

Devizni promet je najmanj občutil neugodno konjunkturo ter znaša 957,3 milijone Din (leta 1929 978,7 mil., leta 1928 953,8, l. 1927 pa le 394 mil. Din).

(Tudi na zagrebški borzi je devizni promet porastel nasproti predlanskemu za 10 milijonov dinarjev ter je znašal lani 3146 milijonov dinarjev.)

Pri blagovnem prometu opazamo nazadovanje v lesni trgovini, ki kaže v primerjavi z zadnjimi leti sledeče številke:

leta	vagonov	milij. Din
1927	2144	12,7
1928	2475	20,8
1929	2797	15,9
1930	2001	12,2

Lesni promet je tedaj v pretečenem letu na ljubljanski borzi nazadoval po množini za 796 vagonov ali za 39,8 odstotka, po vrednosti pa le za 3,7 mili-

Čevljarji proti Bafi.

Z ozirom na vesti, da sezida Bafa v naši državi veliko tvornico čevljev so sklicali naši čevljarji v Beograd konferenco, na kateri so bile zastopane vse večje čevljarske organizacije. Konferenca je predložila vladi resolucijo, v kateri jo poziva, naj ne dovoli zidanja tloravnice, ker bi bilo s tem uničenih 15 tisoč malih obrtnikov, država prikrajšana na njihovem obrtnem davku in oškodovana za dosedanje uvozno carino. Resoluciji je bilo priloženih 195 brzojav iz raznih krajev države v potrdilo solidarnosti čevljarjev.

Za izvoz črev.

Na Finske mvlada veliko povpraševanje za suha čreva. Trgovci, ki bi bili pripravljeni čreva izvažati, naj pošljejo vzorce z naznačbo cen Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beograd.

jona dinarjev ali za 31,1 odstotka. Kakor znano, so šle cene lesa v pretečenem letu močno navzdol. Da je nazadovanje lesnega prometa navzlic temu manjše po vrednosti kot po množini, je vzrok ta, ker je predvsem nazadoval promet slabejših, tedaj cenejših vrst lesa, zlasti drv vsled mile zime in gre skoraj celo nazadovanje množine na ta račun. Izvoz boljših in dražjih vrst lesa pa se je obdržal na svoji lanskeletni višini in mestoma celo napredoval.

Lep razvoj pa kaže **žitna trgovina** na borzi, ki je lansko leto celo napredovala po množini, dasiravno je vsled velikega padca cen po vrednosti nazadovala in kaže tekom zadnjih let sledeči promet:

leta	vagonov	milij. Din
1927	146	3,7
1928	341	10,3
1929	351	8,2
1930	417	6,7

Podatki žitnega prometa, ki je navzlic neugodni konjunkturi celo narastel, pričajo, da zavzema naša borza tudi pri žitni trgovini vedno važnejše in vplivnejše mesto.

PRIJAVA ZA RENTNI DAVEK.

Iz poziva ljubljanske davčne uprave posnemamo, da morajo do 20. februarja t. l. prijaviti davkoplačevalci svoje dohodke iz zakupnin, rent in obresti, zlasti sledeče:

1. obresti in rente obveznic (obligacij) države, samoupravnih edinic, delniških družb, fondov itd., ako niso oproščene tega davka s specialnim zakonom; 2. obresti od posojil v kakršnikoli obliki; 3. obresti od zaostalih kupnin; 4. obresti hranilnih vlog v kakršnikoli obliki; 5. začasne ali dosmrtno rente, alimentacije, rente med sorodniki; 6. rente za odstopljeno pravico izkoriščati patente, privilegije, dalje rente za odstop pravice kopati rude, izkoriščati rudninske vrelece itd.; 7. obresti in rente ter drugi prejemki iz imovine podjetij ali pravic iz inozemstva; 8. zakupnine in vsakovrstni dohodki iz imovinskih predmetov in pravic, kar jih ni zavezanih drugemu davku (n. pr. najemnina za izposojeni fabriški inventar, najemnina za kopališko, kavarniško, trgovsko opravilo, zakupnino za dovoli-

tev oglasov in javnih nabitkov, za prehod čez tuja posestva (servituti itd.); 9. zakupnina za zemljišča, ako je ta večja od katasterskega čistega donosa.

Prijaviti pa ni treba:

1. obresti državnih in samoupravnih obveznic in od obveznic delniških družb in fondov; 2. obresti prioritetnih delnic delniških družb; 3. obresti in rente, ki jih izplačujejo delniške družbe, država, samoupravne edinice, fondi in kumulativne sirotinske blagajne, ker se v teh primerih rentni davek odtrga že pri izplačevanju rent.

Prijavo mora vložiti oseba, ki rento prejema. Če pa ta biva v inozemstvu, tedaj mora prijavo vložiti in davek plačati oni, ki rento izplačuje.

Zamuditev prijave se kaznuje z globo v višini 3% od osnovnega davka. Ako pa zamudnik na posebni poziv ne vloži tekom 8 dni prijave se kaznuje z 10% od osnovne davčne odmere.

V prijavi mora davkoplačevalec povedati tudi, če je oženjen ali ne.

NAVODILA ZA TRGOVINO Z VŽIGALICAMI.

Nekateri trgovci so se pritožili, da jim pooblaščenim zakupniki velikoprodaje vžigalic obesijo nezaželjeno blago, ne dajo pa jim tistega, ki ga želijo.

V zvezi s to pritožbo je Uprava državnih monopolov izdala sledeča pojasnila:

Velikoprodajo vžigalic imajo poleg glavnih tobakarn tudi posebni zastopniki Jugoslovanskega društva za prodajo vžigalic v določenih rajonih. Maloprodajo pa imajo poleg trafikantov tudi vsi oni trgovci, ki nimajo v zakupu maloprodaj tobaka.

Velikoprodajalci morajo oddati maloprodajalcu na zahtevo katerokoli vrsto in množino vžigalic, ne da bi jim pri tem vsiljevali drugo vrsto.

Sedanji tipi so: »Drava« in »Dolac« s 55—65 vžigalicami, »Jadranska Straža« s 47—53 vžigalicami in švedske luksuzne po 40 vžigalic ter stane škatljica v maloprodaji 1 Din. Voščene vžigalice

vsebujejo 100 svečic, cena 2 Din v maloprodaji. Dalje so še švedske vžigalice v preklopih po 20 komadov in se prodajajo trije preklopi za 2 Din.

Vsak maloprodajalec mora imeti vedno vsaj tip »Drava« in »Dolac« na zalogi, po možnosti pa tudi vse ostale vrste.

Ker trgovci ne smejo oddajati vžigalic preprodajalcem na debelo, morajo braniti račun pooblaščenega velikoprodajalca, da ga na zahtevo lahko pokažejo kontrolnemu organu ter s tem dokažejo, da so blago kupili od pooblaščenega velikoprodajalca.

Ali ste poravnali
naročnino!

Po šlrnem svetu.

Konferenca o agrarni krizi.

V Zenevi je bila ta teden zaključena konferenca o krizi evropskih agrarnih držav, na kateri je bil med drugim iznešen tudi absurden predlog, naj se zmanjša površina z žitom posejanih dasiravno je znano, da Evropa sama ne pridela dovolj žita za svojo lastno porabo. Tudi predlogi za sodelovanje evropskih industrijskih in agrarnih držav so ostali glas vpijočega v puščavi.

Kakor vse dosedanje, se je tudi ta konferenca razšla brez slehernega uspeha...

Avstrijska trgovinska pogajanja.

Avstrijsko-madžarska trgovinska pogajanja so zaključena ter sestavljen program za sklepna pogajanja, ki se vršijo po odobritvi od strani parlamenta v Budimpešti.

V februarju se prično pogajanja z Jugoslavijo, kasneje pa še s Čehoslovaško in Romunijo.

Agrarni protekcionizem v Avstriji.

Avstrijskim agrarcem je že lani uspelo, da so zvišali uvozne carine za poljske pridelke na najvišje možno točko ter s tem oškodovali gospodarstvo in trgovino poljedelskih držav, na drugi strani pa svoje socialne sloje, ker so se vsled tega živila občutno podražila. Avstrijski agrarci pa s tem še niso zadovoljni ter pripravljajo predlog za novo povznanje agrarnih carin, ki gredo ponekod celo za 300—400 % zvišanje dosedanjih.

Poljska trgovinska bilanca.

Zaključek zunanje trgovine na Poljskem za pretečeno leto izkazuje po vrednosti 2.245.9 milijona zlotov uvoza in 2.432.2 milijona zlotov izvoza ter je aktivna za 187.3 milijona zlotov.

Rusko zlato v Nemčiji.

Dne 17. t. m. je prevzela nemška drž. banka pošiljko zlata iz Rusije v teži 8 ton in vrednosti 21.6 milijonov mark ali 291.5 milijonov dinarjev.

Zunanja trgovina Čehoslovaške.

Bilanca za prvih enajst mesecev kaže na Čehoslovaškem vsled padca cen, deloma pa tudi vsled neugodne konjunktura v razmerju z letom 1929 občutno nazadovanje. Tako je nazadoval izvoz po vrednosti od 18.264.4 na 16.049 milijonov čk, uvoz pa od 18.078 na 14.439.6 milijona čk. Vsled občutno zmanjšane uvoza se je aktivnost zunanje trgovine dvignila od 187.5 na 1609.4 milijona čk. Nazadovanje uvoza gre predvsem na račun surovin, katerih vrednost se je zmanjšala lani za eno tretjino. Nazadovanje izvoza pa gre skoraj docela na račun industrijskih izdelkov.

Trgovinska bilanca Italije.

Nazadovanje italijanske zunanje trgovine v prvih enajstih mesecih preteklega leta je zelo občutno ter izkazuje v milijonih lir sledeče številke: izvoz 11.065.4, uvoz 15.711.8, vsled česar je bilanca pasivna za 4.646.5 milijona lir. Lansko leto je znašal izvoz v istem času 13.810.2, uvoz pa 19.556.9 milijona lir. Pasivnost zunanje trgovine se je letos sicer nekoliko zmanjšala, veliko občutnejše pa je nazadovala njena vrednost v splošnem.

Nova znižanja diskonta.

Zedinjene države in Francija so znižale diskontno mero od 2½ % na 2 %. Tudi Švica pripravlja znižanje v istem razmerju, ker je državna banka vsled veliko nižjega privatnega diskonta izgubila stik z domačim denarnim trgovom.

Koliko zlata producira Transvaal.

V pretečenem letu je produkcija zlata v Transvaalu znašala 10.7 milijona unč v vrednosti 45.5 milijonov funt-sterlingov, kar predstavlja obenem rekordno produkcijo v zadnjem desetletju.

Konec rudarske stavke v Angliji.

Med angleškimi premogovniki in zastopniki rudarjev je konec prišlo do sporazuma, vsled česar so se slednji v ponedeljek vrnili na delo.

Kožuhovinski sejem v Moskvi.

Rusija je zaprla meje za izvoz kož ter organizirala v Moskvi velik sejem za kožuhovino, na katerega pride poleg 25.000 astrahanov še 100.000 kun in nad 50.000 kož najdragocenejših kožuharjev: belih in modrih lisic, hermelinov, vider in sličnega blaga.

Nazadovanje angleške zunanje trgovine.

Statistika angleške zunanje trgovine za minulo leto kaže, da je nazadoval izvoz za 159 milijonov, uvoz pa za 176 milijonov funtsterlingov. Splošno krizo je posebno težko občutila tekstilna industrija, pri kateri je izvoz nazadoval za 48 milijonov funtsterlingov. Deloma gre nazadovanje zunanje trgovine, zlasti izvoza, na račun bojkota od strani Indije.

Belgija proti ruskemu dumpingu.

Da se ubrani uvoza ruskih poljskih in živinorejskih pridelkov pa tudi oljne in stearinske kisline, je belgijska vlada odredila, da mora biti tako uvozno in tranzitno blago opremljeno s potrdilom o izvoru, ki jih izdajajo belgijski konzulati izvoznih držav.

Znižanje cen v Italiji.

Fašistična vlada, ki je odredila, da morajo trgovci znižati cene blaga na tisto nižino, da sedanje cene ne bodo v lirah več kot štirikrat višje od predvojnih cen, se je umaknila ter se zaenkrat zadovoljila samo z znižanjem plač. Vodilni krogi priznavajo, da bo Mussolini prisiljen znatno omiliti to svojo zahtevo, ki ni v skladu s cenami, vladajočimi na svetovnih tržiščih.

Izravnava spora med Grčijo in Bolgarsko.

Po ostrem gospodarskem sporu med Grčijo in Bolgarijo je nastopila bolj prijateljska doba ter Grčija celo ponuja Bolgariji odstop svobodne cone v Solunu in obenem pristaja na to, da dovoli Bolgariji zgraditev proge, ki bi jo vezala v Egejskim morjem.

Trgovinska bilanca Nemčije.

Ravnokar zaključena trgovinska bilanca Nemčije za lansko leto izkazuje 12.035 milijonov mark izvoza, 10.393 milij. mark uvoza in je tedaj aktivna za 1642 milij. mark.

V primerjavi z lansko zunanjo trgovino je sicer izvoz nazadoval za 1.448 milij. mark ali za 10,6 odstotka, a je nazadoval tudi uvoz za 3.054 milij. mark ali za 22,6 odstotka, vsled česar je aktivnost lani za 1606 milij. mark povečana.

Napredek ruske sladkorne industrije.

Dočim je pridelek sladkorja v Rusiji leta 1929 znašal 8 milijonov met. stotov, se je lansko leto več kot podvojil ter znaša 18 milij. met. stotov. Letos računajo s pridelkom 27 milijonov met. stotov, kar je veliko več kot je bilo predvideno v petletnem načelu. V zvezi s tem napredkom je lahko umljiv ruski dumping s sladkorjem, ki grozi zlasti Angliji, dasiravno se je od tega nadejala dobička.

Znižanje produkcije jekla.

Mednarodni jekleni trust je za prvo četrtletje letos določil sledeče množine mesečne produkcije jekla v tisočih ton (v oklepaju podatki iz lanskega decembra): Nemčija 964 (1033), Francija 660 (706), Belgija 251 (268), Luxemburg 176 (188), Saarsko področje 139 (150).

Nove užigalice.

Avstrijskemu kemiku dr. Ferdinandu Richterju se je po dolgotrajnih poizkusih posrečilo izumiti trajno užigalico, ki kaže popolnoma uničiti dosedanje užigalice. Gre za posebno maso, ki se da užigati potem drgnjenja in se zamore ena nova užigalica v obliki in velikosti dosedanje lesene prižgati in (utrniti) do šeststokrat. Iznajditelj je seveda oblegan od različnih interesov, zlasti od zastopnikov obstoječih užigaličnih kartelov. Nove užigalice namerava izdelovati v priročni obliki, kakršno imajo šminke za usta ter jih vložiti v etuije, ki bodo imeli na robu maso za užiganje.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

Uradni tečaji Prosti tečaj

1 angleški funt	274.20	275.—
1 ameriški dolar	56.35	56.50
1 avstrijski šiling	7.95	7.95
1 belga	7.88	7.87
1 bolgarski lev	—409	—41
1 češkoslovaška krona	1.675	1.67
1 francoski frank	2.217	2.22
1 grška drachma	—73	—73
1 italijanska lira	2.954	2.96
1 madžarski pengő	9.88	9.88
1 nemška marka	13.45	13.45
1 poljski zlot	6.33	6.32
1 rumunski lej	—335	—33
1 švicarski frank	10.959	10.96
1 španska peseta	6.01	5.87
1 danska krona	15.067	15.06
1 holandski goldinar	22.69	22.67
1 turška lira, papir	26.70	26.70
1 zlati frank	10.959	10.96
1 kanadski dolar	56.05	56.03
1 norveška krona	15.067	15.06
1 brazilski milreis	5.20	5.20
1 argentinski pesos	18.70	18.68
1 švedska krona	15.127	15.12
1 egiptovski funt	281.20	281.—

Nekoliko so se okrepili funt, dolar, lira in pengő. Močno je zopet padla španska peseta. Kurz dinarja je v Zürichu čvrst.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 418—421, 7½ % Blairovo posojilo 79.50—80, 8 % Blairovo posojilo 91.80 do 92.50, investicijsko posojilo 85.50—87, tobačne srečke 28 ponudba, 7 % posojilo Državne hipotekarne banke 79 do 79.50, 4½ % bosanske obveznice 51 ponudba; begluške obveznice 66—67, Rdeči križ 49 ponudba, Seligmanovo posojilo 7 % 79.25—80.50.

Nazadovala je vojna škoda za 4—7 točk. Ostali državni papirji pa so čvrsti.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 125 povpraševanje, Prva hrvatska štedionica 975—980, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 327 do 328, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice Vevče 128 povpraševanje, Narodna banka 8100—8150, Kreditni zavod 170—180, Ruše 235 do 255.

»Trboveljska« se je tekom tedna nekoliko okrepila. Tudi papirji »Prašedione« so se učvrstili, sicer je stanje neizpremenjeno.

Tržna poročila.

Padec cen živine na Dunaju.

Na zadnjem živinskem sejmu so šle cene navzdol za 3—8 grošev pri kg žive teže ter so se plačevali voli od 100 do 210, biki od 100 do 135, krave od 85 do 125.

Še bolj so padle v ceni svinje, zlasti mesne, ki so šle mestoma navzdol celo za 25 grošev, dočim se je pitano blago pocenilo v manjšem razmerju od 5 do 10 grošev.

Sarajevski trg.

Perutnina se plačuje: piščancev 30 do 60, kokoši 40—70, rac 50—70, gosk 100—130, puranov 60—160 Din za par.

Drobnica se plačuje: jančki po 120 do 170 Din, ovce po 250—400 Din komad. Ovčja volna izprana ima ceno Din 24 za kg.

Cene kož na sarajevskem trgu.

Na sedanjem tržišču kož v Sarajevu vladajo sledeče cene:

Konjske kože surove 800, goveje surove 1000, kravje 800, telečje 1600, jančje 2000, ovčje 1500, kozje 2200, kozlički 4000, goveje suhe 2000, konjske suhe 1800 Din za 100 kg.

Kržno se plačuje: zajci po 8 Din, jazbeci po 60 Din, divje mačke po 40 Din, veverice po 3 Din, volkovi po 100 Din, lisice po 200 Din, kune po 600 Din, vidre po 500 Din komad.

Omejitev produkcije jute na Čeho-slovaškem.

Vsled nenavadnega zastoja v notranji trgovini so čehoslovaške tvornice jute omejile letos produkcijo za 30 odstotkov.

Surova svila.

Dasiravno se povpraševanje ni dvignilo, so cene surove svile še vedno prav čvrste. Amerika in Japonska sta navzlic slabi trgovini za enkrat obdržali stare cene. Tudi v Milanu je tržišče čvrsto ter kaže le malo sprememb in notira franko Milan svila v lirah: 120—125 za grege Gd. Exquis Friuli I. marca 13/22 ds, 115 za grege exquis 13/22 ds, 110 do 105 za grege extra 13/22 ds, 100 za grege classique 13/22 ds, 175 za organzin Piemont exquis 19/21 ds.

Znižanje cen fine pločevine.

Nemška zveza tvornic za fino pločevino je znižala cene za 10 mark, t. j. od 170 na 160 mark pri toni.

Jajca.

Na trgu so cene nestalne ter se nagibajo navzdol. Povpraševanja so zmanjšana, vendar je pričakovati, da se v krtkem zcpet dvignejo. Na ljubljanskem trgu je cena jajc padla v nadrobni prodaji na 1 Din komad.

ŽITO.

Cene so se ponovno učvrstile ter notirajo na ljubljanski borzi za takojšnjo dobavo, mlevska voznina, slovenska postaja, plačilo v 30 dneh (če ni drugače pripomnjeno) za 100 kg:

Pšenica: bačka potiska: 80/81 kg, 1 odst. primesi 210—212.50; bačka srbo-branska: 79/80 kg, 2% primesi 210 do 212.50; gornjebačka: 79/80 kg, 2% primesi 205—207.50; baranjska: 79/80 kg, 2% primesi 190 do 192.50; bačka, Sombor okolica: 79 kg, 2% primesi, 190 do 192.50.

Moka: banatska nularica: slov. postaja 340—345.

Koruza: bačka, stara: zobata, suha, rešetana 150—152.50; bačka, stara: zobata, suha, rešetana, navadna voznina 155—157.50; bačka, stara, mlevska okrogla: suha, rešetana 160—162.50; bačka, stara, mlevska okrogla: suha, rešetana, navadna voznina 165—167.50; nova, umetno sušena: zdrava, rešetana 142.50 do 145; nova, umetno sušena: zdrava, rešetana, navadna voznina 147.50 do 152.50; nova, času primerno suha: s kvalitetno garancijo do namembne postaje, navadna voznina 140 do 154.50.

Oves: baranjske provenience: navadna voznina 195—197.50.

VINSKO TRZIŠČE.

Banačka vina so vsled znižane izvozne premije šla navzdol ter so se pred novim letom plačevala bela vina po 1.35 do 1.40 Din, tekom tedna pa so padla v ceni na 1.25 do 1.35 Din. Trgovina je navzlic temu slaba.

Dalmatinska vina zadnje čase beležijo zastoj v trgovini, vendar so cene neizpremenjene ter se plačujejo bela vina po 20—22 Din, boljša vina na Pelješcu pa po 30 do 35 Din za hl. stopnjo alkohola. Opolo se plačuje po 16 do 20 Din, črna vina za križanje pa po 22—24 Din za alkoholno stopinjo v hl.

Približno enak položaj vlada tudi v drugih delih države; nikjer ni opaziti povečanega prometa, nasprotno zastaja trgovina z malimi izjemami povsod.

Položaj na inozemskih vinskih tržiščih pa, kolikor prihajajo za nas v poštev je sledeč:

V Avstriji se opaža povečano zanimanje za južna vina, ki jih rabijo za rezanje. Sicer vinska trgovina počiva. Cene so neizpremenjene.

Na Madžarskem je v trgovini isti položaj ter se izvoz nanaša samo na stare zaključke. Cene boljšim vinom so se nekoliko okrepile, dočim se plačujejo slabejša vina za industrijsko predelavo po 0.8 pengő za alkoholno stopinjo.

Italija občuti močno zmanjšano potrošnjo vina ter skuša blago plasirati v Franciji. Cene se gibajo v lirah za alkoholno stopinjo za toskanska dobra, stara vina v mejah od 8 do 10, za nova bela vina od 5 do 7.50, za rdeča pa od 4.50 do 5 lir.

V Franciji se za dobra vina plačuje po 17—18 frankov za hektolitersko alkoholno stopinjo.

Lesni trg.

Smrekov resonančni les pod zaščito.

»Službene Novine« prinašajo zakon o zaščiti smrekovega resonančnega lesa v državnih, občinskih in plemenskih gozdovih, ki je pripraven za porabo pri letalstvu. Sečnja in izvoz takega lesa je dovoljena le s posebnim dovoljenjem ministra za šume in rude ter vojnega ministra. Smreke, ki odgovarjajo zahtevam letalstva, bodo signirane in strogo nadzorovane. Za nedovoljeno posekavo ali izvoz signiranih smrek je določena kazen v petkratni višini takse in globe Din 500 ali mesec dni zavora.

Za oglje in drva.

ze zanimajo nekatere gornjeitalijanske tvrdke. Interesenti naj prosijo za pojasnila pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu pod št. 1067.

Novi nakupi ruskega lesa za Nemčijo.

Vereinigte Holzindustrie A. G., Breslau je zaključila zopet nakup 50.000 kub. metrov lesa iz Rusije.

Preobilica posekanega lesa v Bosni.

V bosanskih gozdovih ležijo velike množine posekanega lesa, ki ne najdejo kupca. Posebno so prizadeti državni gozdovi. V ministrstvu za šume in rude se vršijo posvetovanja, kako bi se zaimogle te množine spraviti v denar.

Zanimanje za našo hrastovino na Finskem.

Večja finska tvornica za pohištvo v Helsinkiu se interesira za naš hrast. Ponudbe je poslali Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beograd pod št. 992.

Težave češkoslovaške lesne trgovine.

Tudi češkoslovaška lesna trgovina preživlja težko krizo, ki jo je prekinitev trgovinskih zvez z Madžarsko še zaostri-la. Cene lesa na Češkoslovaškem so zelo nizke ter znašajo komaj 42 odstotkov predvojnih cen. Les, zlasti drva pa navzlic temu ne najde kupcev. Tvrdke, ki imajo kupljeni les za izsekavo, skušajo na vsak način razveljaviti pogodbe.

POLOŽAJ NA LESNEM TRGU.

Razmere na lesnem tržišču so še vedno take, da si od njih ne moremo obetati skorajšnjega izboljšanja.

Splošno poteka položaj v znamenju omejevanja obratovanja pri lesnih podjetjih, celo lastniki gozdov ne sečejo več ter prično s sečnjo šele tedaj, ko so si zagotovili kupca.

Izmed važnejših dogodkov zadnje dobe je omeniti zapor nemške meje za poljski les, ki je deloma prav prišel Čehoslovaški, ter spor med Madžarsko in Čehoslovaško, ki je oškodoval podkarpatsko lesno trgovino.

Italija, ki prihaja za naš les najbolj v poštev preživlja, sama težko krizo, vsled česar je gradbena delavnost v zastanku. Tudi sicer vlada tam še vedno nejasnost, zlasti se je iz Rusije pričakovalo več kot je v resnici. Na milanskem trgu notira slavonska hrastovina 850 do 1000 lir, slavonska bukovina 560

do 600 lir, trami tržaške uzance pa 175 lir kub. meter.

V Nemčiji ni posebnih sprememb razen novih sklepov za rusko blago ter se plačuje tam bukovina iz gozda po 4—8 mark, hrastovina boljše kakovosti od 50 cm premera naprej po 20—60 mark ter rezana hrastovina po 70—135 mark kub. meter.

Na francoskem tržišču so se cene rezanega lesa nekoliko učvrstile ter se plačujejo madrijeri 380—480 frankov, komercialno blago po 265—300 frankov, deske za zaboje po 190—250 frankov, tudi parketi imajo čvrstejšo ceno.

Na Madžarskem obstoji le še delno zanimanje za drva ki se plačujejo v Budimpešti po 305 do 330 pengő.

Položaj je tedaj v splošnem neizpremenjen ter bi bilo za enkrat upanje na skorajšnje izboljšanje še preuranjeno.

CENIK ZA ZAVAROVANJE VALUTE PRI LESNEM IZVOZU.

Za čas od 1. do 31. t. m. je v veljavi sledeči cenik za zavarovanje valute lesnega izvoza:

Drva za kurjavo Din 1300—1800 za 10 ton.

Stavbeni les: rezana smreka in jelka (deske, letve, stafilji, žagane grede) Din 525 za m³; tesana jelovina za m³ Din 300; obla jelovina (jarboli, hmeljski drogovi in slično) do 25 cm premera Din 375 za m³; brzojavni drogovi 7—9 m komad 50 Din.

Borovina: rezana Din 700 za m³; tesana Din 450 za m³.

Bukovina: rezana, tesana in obla parjena Din 850; neparjena Din 525 za m³; bukovi pragovi Din 45 od komada; ogelje v kosih 7.000 Din, odpadki in prah 1000 Din od 10.000 kg.

Hrastovina: rezana Din 2000, obla Din 1200 za m³; pragovi: 100—150 Din 12; 150—160 Din 18; 160—180 Din 20; 180 do 220 Din 25 Din; 220—230 Din 36; 230—270 Din 60 od komada; specialni pragovi po Din 1500 od m³.

Rezana orehovina Din 2500; rezana lipovina 1000 Din; rezani brest, jesen in javor po Din 1600 od m³; brestovi, jesenovi in javorovi hlodi po Din 800 od kub. m.

Pri izdajanju uverenj za zavarovanje valute morajo pooblaščen denarni zavodi poleg množine v kub. metrih naznačiti tudi težino kubičnega metra.

Če se v enem in istem vagonu nahaja več vrst blaga, mora biti voznemu listu priložena tudi točna specifikacija.

Uverjenje je veljavno dva meseca od dneva izstave.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Promet na borzi še vedno neizpremenjeno mlačen in se sklepi ne morejo dvigniti izpod normale.

Cene neizpremenjeno iste kot smo jih javili v zadnji številki.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Jesenovi plohi neobrobjeni, lahko sveži, 80, 90, 100 in 120 mm debeline, od 4 m naprej, stopnjevale od 10 do 10 cm, od 25 cm naprej, zdravo, ravno, izključeno gnilo, pregrčavo, razbito in preveč krivo. — Franko nakladalna postaja ali meja Postojna.

Lipovi plohi od 50 do 100 mm debeline, od 2 m naprej, od 16 cm naprej. — Franko vagon nakladalna postaja ali meja.

1 vagon javorja od 40 do 100 mm debeline, I., II., z lepo III., od 2 m naprej, od 16 cm naprej, eno leto starega. Franko meja.

100 m³ desk smreka jelka, 60 do 70% smreke, 19 mm debeline, polnih III. kvalitete. Franko meja Postojna.

2 vagona smrekovega žamanja (odpadki), suho. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Rezan smrekov les v sledečih dimenzijah: 250 kom. 4/4 col, od 30 cm širine naprej; 50 kom. 8/4 col, od 30 cm širine naprej; 100 kom. 5/ col, od 32 cm širine naprej; 100 kom. 4/4 col, od 32 cm širine naprej; 50 kom. rajnica, od 20 cm širine naprej; 100 kom. letev 2/3 col; 200 kom. desk 3/4, širine 30 cm. Blago mora biti I., II. in III. Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

Več vagonov bukovega ogelja, »samo cancelo«, cena franko vagon meja Postojna. — Lit. 35.—.

Več vagonov bukovega ogelja. Cena franko vagon meja Postojna.

Borovi drogovi, 1 vagon, dolžina 10 do 11 metrov, s premerom v vrhu 15 cm, blago popolnoma zdravo, obeljeno in ravno. Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

Smrekovi jelkovi plohi, paralelni, ostrorobi, brez razpok in gnilobe, ca. 380 m³, od 4 m dolžine naprej, 48 in 78 mm debeline, od 19 cm širine naprej, odnosno se lahko ponudi beli ali črni bor.

Ostroroba jelovina, zdrava, brez razpok in gnilobe: ca. 100 m³, 4—8 m dolžine, 95×195 mm debeline; ca. 50 m³, 7—8 m dolžine, 255×295 mm debeline; ca. 180 m³, —6 m dolžine, 135×195 mm do 195×235 mm debeline.

Smrekov jelkov okrogli les, zdrav, raven in ne zavito rasten: ca. 155 m³, 7—12 m dolžine, 24 do 26 cm v sredini; ca. 110 m³, 15 m dolžine, 27 do 29 cm v sredini; ca. 140 m³, 4—10 m dolžine, 30 do 33 cm v sredini.

Hrastov ostrorobi les, zdrav, brez razpok in gnilobe: ca. 14 m³, 2-50 m dolž., 255×355 mm debeline.

Cene naj se glasio franko vagon nakladalna postaja ali fob Sušak ali Gruž z navedbo najkrajšega roka dobave z ozirom na to, ker je to ladijska pošiljka.

Hrastov rezan les za sukcesivno dobavo do konca meseca maja 1931. Prevzem se bo vršil na licu mesta. Plačilo takoj.

Spec. rezan les: kvaliteta: paralelno, ostrorobo žamano, na koncih pravokotno očeljeno, zdravo ne zimasto, ne krušljivo blago, brez črva in brez razpok, tolerira se zdrava beljava, zdrave grče in prerezano srce. Dimenzije: 250 kom. $30 \times 150 \times 3150$ mm, 250 kom. $30 \times 180 \times 3150$ mm, 1300 kom. $39 \times 190 \times 2750$ mm, 650 kom. $39 \times 190 \times 2400$ mm, 550 kom. $39 \times 190 \times 2150$ mm, 250 kom. $40 \times 180 \times 3150$ mm, 250 kom. $40 \times 235 \times 3150$ mm; vse rezano z nadmerno pri debelini in širini 5 mm pri dolžini 5 cm.

Hrastove podnice za vagon: kvaliteta kakor gori. — Dimenzije: 400 komadov $41 \times 180/280 \times 2800$ mm; rezano z nadmerno pri debelini 3 mm, pri dolžini 5 cm.

Hrastovi »montani«: kvaliteta: paralelno, ostrorobo žamano, na koncih pravokotno očeljeno, zdravo, nezimasto in nekrušljivo blago, brez črva in brez razpok, nekaj manjih, zdravih grč se tolerira, ravnotako do 15% zaprtega srca. — Dimenzije: 1200 komadov $65 \times 105 \times 2150$ mm, 3000 kom. $75 \times 140 \times 2750$ mm, 1200 komadov $85 \times 125 \times 2150$ mm, 1200 komadov $90 \times 105 \times 2150$ mm, 480 komadov $105 \times 155 \times 2150$ mm, 660 komadov $125 \times 125 \times 2450$ mm.

Hrastovina v sledečih dimenzijah: dolžina 2750 m, debelina 20×12 (podloga 20, gornja stran od 9 do 12 cm), količina: 30.000 kom. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pri stanišče.

Praktični nasveti.

Trpežni podplati.

Namakaj usnje za podplate 48 ur v lanenem olju. Tako preparirani podplati imajo dvojno trpežnost, poleg tega pa vsrkajo toliko maščobe, da postanejo za vlago popolnoma neobčutljivi.

Slabo zelje.

Ako je dobilo kislo zelje slab okus in neprijeten vonj, odstrani par prstov vrhnje plasti ter pokrij zelje s suknom, ki si ga namočil v tropinovec in ga pusti 4 ure neobloženega. Po par dneh izgubi zelje svoje neprijetnosti. Ako to ni pomagalo, ponovi! Oblaganje kislega zelja s pokrivalom, namočenim v tropinovec daje tudi zdravemu zelju prijetnejši okus.

Čiščenje koščenih predmetov.

Pri čiščenju koščenih okraskov, klavirjevih tipk in sličnih predmetov iz bele kosti se mnogo greši s tem, da se za snaženje uporabljajo jedke tekočine, ki kost razjedajo ter razna druga groba čistilna sredstva, ki uničujejo vplivajo na glazirano površino kosti. Za čiščenje takih predmetov se poslužuj mehke vate, ki jo pomakaš v denaturirani špirit. Ko je kost zadobila svojo naravno belino, obriši vlago s suho vato.

Trgovci, nabavljajte svoje potrebščine pred vsem pri tvrdkah, ki z oglasi podpirajo vaš tisk!

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN - LJUBLJANA

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenik!

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Lasnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in uredništvo: Lojze Zajc. Za tiskarno »Merkur«: Otmar Michálek, oba v Ljubljani.